

Dosarul nr.2r-487/21

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. A. Mironov, L. Caraianu, D. Fugenço)

ÎNCHEIERE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Dmitri Chiseev,

în cauza civilă, la cererea lui Dmitri Chiseev, persoane interesate Ana Chiseev, Direcția Generală a Sănătății și Protecției Sociale a UTA Găgăuzia, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional Ceadâr-Lunga” cu privire la recunoașterea capacității depline de exercițiu,

împotriva încheierii din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Dmitri Chiseev,

c o n s t a t ă:

La 11 octombrie 2019, Dmitri Chiseev a depus cerere prin care a solicitat recunoașterea capacității depline de exercițiu și anularea curatei instituite în privința sa.

Prin încheierea protocolară din 05 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, au fost atrase în calitate de persoane interesate Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional Ceadâr-Lunga”, prin intermediul unui reprezentant și Ana Chiseev.

Prin încheierea protocolară din 17 octombrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, a fost atrasă în calitate de persoană interesată Direcția Generală a Sănătății și Protecției Sociale a UTA Găgăuzia.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Dmitri Chiseev, persoane interesate Ana Chiseev, Direcția Generală a Sănătății și Protecției Sociale a UTA Găgăuzia, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional Ceadâr-Lunga” cu privire la recunoașterea capacității depline de exercițiu.

La 12 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.41), Dmitri Chiseev a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, solicitând anularea hotărârii, recunoașterea capacității depline de exercițiu.

Prin încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Dmitri Chiseev împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, acordându-i un termen rezonabil de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de apel

în sumă de 75 de lei, fiind indicate rechizitele bancare și pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat; s-a explicat apelantului că, în caz că nu va executa în termen indicațiile instanței de apel, cererea de apel va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat s-a restituit lui Dmitri Chiseev cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, din motiv că nu a executat în termenul stabilit indicațiile instanței de apel din încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat privind plata taxei de stat în sumă de 75 de lei la înaintarea cererii de apel.

La 18 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.86), Dmitri Chiseev a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel la o nouă examinare.

În motivarea recursului s-a invocat că, nu a primit încheierea instanței de apel privind plata taxei de stat. La adresa indicată locuiește împreună cu soția, care posibil și a primit încheierea, însă intenționat nu i-a comunicat despre plata taxei de stat. Din anul 2008 până în prezent ea primește pensia și posibil din acest motiv nu l-a informat.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la 02 iulie 2021 prin scrisoare de însoțire (f.d.94) și a fost recepționată la 08 iulie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.95-97).

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de Dmitri Chiseev, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat s-a restituit lui Dmitri Chiseev cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, din motiv că nu a executat în termenul stabilit indicațiile instanței de apel din încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d.73-74).

Prin recursul expediat la data de 18 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.86), Dmitri Chiseev a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din încheierii din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat cu restituirea cauzei în instanța de apel la o nouă examinare.

Aici este de remarcat că, prin scrisoare de însoțire datată cu 14 mai 2021, copia încheierii din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat a fost expediată în adresa recurentului, inclusiv și în adresa avocatului Ilia Gagauz (f.d.75) și a fost recepționată atât de către recurent, cât și de către avocatul Ilia Gagauz la data de 18 mai 2021, conform avizelor de recepție (f.d.78, 77),

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În context, deși, recurentul a recepționat încheierea contestată la 18 mai 2021, însăși cererea de recurs din numele său a expediată-o în adresa Curții de Apel Comrat, prin intermediul poștei electronice gagauzilia@mail.ru doar la 18 iunie 2021 (f.d.86), peste termenul legal.

Deși, legea stabilește expres termenul de declarare a recursului, Dmitri Chiseev a recepționat încheierea instanței de apel din 12 mai 2021 la data de 18 mai 2021, însă a depus cerere de recurs abia la 18 iunie 2021, adică ulterior termenului de 15 zile de la comunicarea încheierii recurentului.

De altfel, la materialele cauzei lipsesc confirmări care să ateste expedierea în termen a recursului către Curtea de Apel Comrat prin alte mijloace de comunicare, poștă, etc. sau nemijlocit să fie înregistrat în Curtea de Apel Comrat.

În temeiul art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Pornind de la faptul că recurentului i-a fost comunicată la data de 18 mai 2021 încheierea instanței de apel din 12 mai 2021, conform avizului de recepție (f.d.78), termenul de contestare a început a curge la 19 mai 2021. Respectiv, data de 02 iunie 2021 fiind ultima zi pentru declararea recursului.

În conjunctura redată, Colegiul constată declararea recursului în afara termenului legal stabilit de legiuitor, având în vedere că termenul de contestare a început să curgă imediat cu ziua următoare de la aducerea actului de procedură la cunoștință. Or, în conformitate cu art. 111 alin.(1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege, iar art. 425 Cod de procedură civilă stabilește un termen de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Mai mult, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen la declararea recursului, în condițiile în care acesta este un drept al părții.

În context, Colegiul citează prevederile art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă care stipulează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alineatului 3 al aceluiaș articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, Colegiul constată lipsa unei cereri de repunere în termenul pentru declararea recursului, de altfel, nici în recursul declarat nu a fost formulată o solicitare în acest sens, iar solicitarea de repunere în termen urmează a fi realizată de către recurent. Or, repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurentul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce

la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a recurentului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de recurs.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul conchide că, recurentul a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

Or, în fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

De asemenea, Colegiul iterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

Adițional, chiar și în condițiile în care se pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că, acest aspect nu acoperă viciile de procedură admise de însăși apelant/recurent. Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, în condițiile în care apelantul/recurent nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

În altă ordine de idei, cererea de recurs din numele lui Dmitri Chiseev, expediată prin intermediul poștei electronice gagauzilia@mail.ru, nu este semnată electronic și respectiv nu întrunește condițiile documentului electronic. Or, recursul existent la materialele cauzei nu este decât varianta printată a recursului expediat și recepționat prin intermediul poștei electronice.

Iar în condițiile art. 426¹ alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, în cazul în care cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător, la fel, constituie temei de restituire a cererii de recurs.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. a), c), alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Dmitri Chiseev împotriva încheierii din 12 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea lui Dmitri Chiseev, persoane interesate Ana Chiseev, Direcția Generală a Sănătății și Protecției Sociale a UTA Găgăuzia, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional Ceadîr-Lunga” cu privire la recunoașterea capacității depline de exercițiu.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat